

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały nr XXXIX/262/2018 Rady Gminy Jeżów Sudecki z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie gminy Jeżów Sudecki.

Uzasadnienie

Rada Gminy Jeżów Sudecki, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 14 ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) – dalej jako: ustawa, podjęła na sesji w dniu 20 czerwca 2018 r. uchwałę w sprawie wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie gminy Jeżów Sudecki – dalej jako: uchwała.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Organu Nadzoru w dniu 3 lipca 2018 r.

W toku badania legalności uchwały Organ Nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem art. 14 ust. 2b ustawy, polegającym na wprowadzeniu odstępstwa od zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych w sposób niepozwalający na ustalenie okresu jego obowiązywania.

Zgodnie z art. 14 ust. 2b ustawy, rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, w określonym miejscu publicznym na terenie gminy odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych, jeżeli uzna, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, o której mowa w art. 2 ust. 1, i nie będzie zakłócało bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Realizując fakultatywną kompetencję prawodawczą, organ stanowiący gminy może zatem wyznaczyć na terenie gminy takie miejsca publiczne, w których nie będzie obowiązywał zakaz spożywania napojów alkoholowych w jego ustawowym kształcie. Obowiązkiem organu realizującego powyższą kompetencję jest przede wszystkim jednoznaczne wskazanie miejsc, na których odstępstwo znajdzie zastosowanie.

Co do zasady odstępstwo będzie równoznaczne z całkowitym uchyleniem zakazu spożywania napojów alkoholowych w danym miejscu. Skoro jednak ustawa przyznaje prawodawcy miejscowemu kompetencję do „wprowadzenia odstępstwa” (a nie do „uchylenia zakazu”) dotyczącego spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, możliwe jest ograniczenie tego odstępstwa pod względem czasowym, okresowym lub rodzajowym. Odstępstwo nie musi bowiem oznaczać bezwzględnego wyłączenia obowiązywania ustawowego zakazu. W zależności od rodzaju odstępstwa, jakie ma zamiar wprowadzić organ stanowiący gminy możliwe jest zatem wprowadzenie dodatkowych unormowań. Dopuszczalne jest ustalenie, że zakaz nie będzie dotyczył określonego rodzaju napojów alkoholowych (zgodnie z klasyfikacją określoną w art. 18 ust. 3 ustawy), nie będzie obowiązywać w określonych godzinach (np. 15:00-22:00) albo w wyznaczonym okresie roku (np. od 1 kwietnia do 30 września). Za każdym razem przepisy uchwały muszą jednak wyraźnie i jednoznacznie wskazywać gdzie i kiedy napoje alkoholowe spożywać można (i *a contrario* gdzie i kiedy jest to zakazane).

Tymczasem Rada Gminy Jeżów Sudecki wprowadziła odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych, w wymienionych w uchwale miejscach publicznych na terenie gminy, „w czasie

organizowania festynów i pikników plenerowych, imprez sportowych i kulturalno-rozrywkowych”. Jednocześnie uchwała nie precyzuje w jakie dni takie festyny, pikniki i imprezy będą się odbywać.

Tym samym w uchwale nie dokonano pełnej regulacji pozwalającej na wskazanie kiedy napoje alkoholowe będzie można spożywać w miejscach w uchwale tej wskazanych. Przyjęto tym samym, że w innej niż akt prawa miejscowego formie i w innym niż uchwała organu stanowiącego gminy trybie regulowane będzie to, co na mocy art. 14 ust. 2b ustawy stanowi istotę kompetencji prawodawczej przyznanej radzie gminy. Taka subdelegacja kompetencji prawodawczej stanowi istotne naruszenie prawa, które skutkować musi stwierdzeniem nieważności uchwały.

Przyjęta regulacja jest również nie do pogodzenia z – wyrażonym w art. 16 ust. 1 ustawy – zakazem wnoszenia napojów alkoholowych na teren stadionów i innych obiektów, w których odbywają się imprezy sportowe i rozrywkowe. Zakaz ten implikuje bowiem konieczność odnoszenia wprowadzonego przez Radę Gminy Jeżów Sudecki odstępstwa do regulacji umożliwiających kupno napojów alkoholowych na terenie, na którym odbywają się ww. imprezy.

Tym samym odstępstwo wprowadzone przez Radę Gminy Jeżów Sudecki musiałaby być realizowane z uwzględnieniem dodatkowych wymogów wynikających z ustawy, a więc całość regulacji uchwały stałaby się bezprzedmiotowa. Ustawa w sposób autonomiczny umożliwia bowiem sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów alkoholowych na terenie imprezy. Zgodnie z art. 14 ust. 5 ustawy – sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu może się odbywać na imprezach na otwartym powietrzu oraz na stadionach i innych obiektach sportowych tylko za zezwoleniem i tylko w miejscach do tego wyznaczonych. Wobec tego przyjęcie, że w czasie organizowania festynów i pikników plenerowych oraz imprez sportowych i kulturalno-rozrywkowych we wskazanych w uchwale miejscach, dopuszczalne jest spożywanie (każdego rodzaju) napojów alkoholowych w ramach odstępstwa od ustawowego zakazu spożywania napojów alkoholowych wprowadzonego przez radę gminy stanowi jedynie powielenie regulacji ustawowej, która spożywanie napojów alkoholowych w takich okolicznościach (przy spełnieniu szczególnych wymogów, a więc uzyskaniu zezwolenia) dopuszcza.

Podkreślić należy, że odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych wprowadzane na podstawie art. 14 ust. 2b ustawy jest adresowane do wszystkich osób przebywających na terenie objętym zakresem zastosowania uchwały, niezależnie od innych, niewyrażonych w tej uchwale okoliczności. Zasady spożywanie napojów obowiązujące na imprezach na otwartym powietrzu oraz na stadionach i innych obiektach sportowych są zaś konsekwencją regulacji dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych na terenie imprezy (jako, że z zewnątrz napoje alkoholowe wniesione być nie mogą). Konieczne jest zatem respektowanie regulacji art. 14 ust. 5 (odnoszącej się do napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu, co jest konsekwencją treści art. 9⁶ ustawy) oraz art. 18 i art. 18¹ ustawy (pozwalających na sprzedaż napojów zawierających poniżej 4,5% alkoholu oraz piwa).

Wprowadzając, z powołaniem się na art. 14 ust. 2b ustawy, regulacje dotyczące spożywania napojów alkoholowych podczas imprez, w tym takich które odbywają się na otwartym powietrzu oraz na obiektach sportowych, Rada Gminy Jeżów Sudecki odnosiła się zatem do kwestii już – bezpośrednio lub pośrednio – uregulowanych w ustawie.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzam jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, którą należy wnieść za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Paweł Hreniak